

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תוכן

- א. הפר האב ולא הפר הבעל הפר הבעל ולא הפר האב אינו מופר.....1
- ב. ואין צריך לומר שקיים אחד מהן... כגון דהפר אחד מהן וקיים אחד וחזר המקיים ונשאל על הקמתו ... דמפירין שניהם בבת אחת.....2
- ג. שאין הבעל מיפר בקודמין.....3
- ד. ארום מיפר בקודמין ... משום שותפותיה דאב.....3

דף סז.

א. הפר האב ולא הפר הבעל ולא הפר האב אינו מופר

כבר התבאר לעיל דף סז: שהאב מיפר שבועות ונדרים בתו¹ כל זמן שהיא קטנה או נערה, אם יש בהם² עינוי נפש או דברים שבינו לבינה³, ומשהתארסה בעודה נערה, עד שתיכנס לחופה הארום מיפר ביחד עם האב בשותפות.

היפר האב ולא היפר הבעל, היפר הבעל ולא היפר האב, אינו מופר. שאין הבעל מיפר לבדו אפילו אם הוא חייב במוזונותיה⁴, שעדיין אינה בביתו, והתורה אמרה (במדבר ל פסוק יא) וְאִם בֵּית אִישָׁה נְדָרָה, וְלֹא הָאֵב מִיפֵר לְבָדוּ, שֶׁכֵּבֵר יֵצֵאָה קֶצֶת מִרְשׁוֹתָיו עַל יְדֵי הַקִּדּוּשִׁין אֲלֵא שְׁנֵיהֶם מִפִּירִין בְּשׁוֹתֵפוֹת. אולם הפר האחד חלקו של שני נשאר קלוש, והוקל איסורו שאין בו מלקות.

וכן משמע מקרא מלא דכתיב (שם פסוק ז ט) וְאִם הָיָה תְהִיָּה לְאִישׁ וְנִדְרָהָ עָלֶיהָ וְגו' וְהִפֵּר אֶת נְדָרָהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְעַל כִּרְחֹךְ לֹא רָצָה לֹמַר שֶׁלְבָדוּ יֻכַּל לְהַפֵּר, שֶׁאִם כֵּן הָא דכתיב (שם פסוק יא ג) וְאִם בֵּית אִישָׁה נְדָרָה וְגו' וְאִם הָפֵר יִפֵּר אֶתֶּם לְמָה לִּי. אלא פסוק זה בארוסה מדבר, ובא ללמד שהוא והאב יחד מפירין נדריה בעודה נערה, דכתיב (שם פסוק יז) בְּנִעְרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ, כֹּל שֶׁבְנִעְרֶיהָ עֲדִיין בְּרִשׁוֹת אָבִיהָ הִיא, אֲבָל

¹ שו"ע ונו"כ יו"ד רלד א

² ש"ך ב

³ ש"ך שם א

⁴ כגון שהגיע הזמן שנתנו שתיים עשרה חודש ולא נשאה וכדומה.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

כיון שנתקדשה נתרוקנה קצת מרשות אביה ונכנסה קצת לרשות הבעל ושניהם יחד מפירין.

ב. ואין צריך לומר שקיים אחד מהן... כגון דהפר אחד מהן וקיים אחד וחזר המקיים ונשאל על הקמתו... דמפירין שניהם בבת אחת

אם קיים האחד⁵, אפילו חזר ונשאל על ההקמה אינו יכול להפר עם השני. ואפילו נשאל על ההקמה בו ביום⁶ של שמיעת שניהם⁷ אינו יכול שוב להפר עם השני⁸.

דעת הרמב"ם⁹ שצריך שישמעו שניהם האב והבעל ביום אחד, אבל אם שמע אחד היום והפר, ושמע השני ביום שלאחריו, אין יכול להפר, ולמד זאת מן המקרא דכתיב (שם פסוק ו) וְאִם הִנִּיא אֲבִיהָ אֶתָּה בְּיוֹם שָׁמְעוּ כָּל נְדָרֶיהָ וְאֶסְרֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ לֹא יִקּוּם וּגּוֹ', הניא לשון הפרה וכתוב אחריו (שם פסוק ז ח) וְאִם הָיָה תְּהִיָּה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עֲלֶיהָ וּגּוֹ' וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוּ וּגּוֹ', משמע שביום שמעו שלגבי בעלה הולך על ביום שמעו של האב¹⁰, הא למדת שאחר שהפר האב ושמע הארוס גם כן ביום שמעו של האב הרי זה מופר. אבל אם שמע האב והפר, ואחר כמה ימים שמע הארוס והפר ביום שמעו אינו מופר. והוא הדין אם שמע הארוס והפר, ואחר כמה ימים שמע

⁵ שו"ע ונו"כ שם ו

⁶ לבוש וש"ך מז

⁷ טהב"י בשם הרשב"א הקשה מ"ש ממקדש אשה ע"מ שאין עליה נדרים ונמצאו עליה נדרים והלכה לחכם והתיר לה דמקודשת דנעקר הנדר מעיקרא ה"נ נעקרה ההקמה וכאלו לא היתה דמי ודחק לתרין וקושיתו תירץ הר"ן דף ס"ז דשאני כאן דבשהפר הראשון נשאר חלק ב' קלוש ולא מהני ביה לאצטרופיה להפרה הקודמת כיון דבטל שעה אחת. מ"ז שם ז ש"ך טו

⁸ אף על גב דאמרינן לקמן סעיף מ"ט דהמקיים נשאל ומיפר, היינו כשההפרה תלויה בו לבדו, אבל הכא שההפרה תלויה בשניהם מיד שקיים אחד מהם השני לא העלה על דעתו להפר, כיון שידע שלא יהיה בה ממש והוי כאילו קיימו במחשבתו, ואמרינן לקמן סעיף מ"א דקיום המחשבה מהני לגבי דידיה. וליכא למימר שישאל גם כן על הקמתו, דהא לא נדר כלום והתורה אמרה לא יחל דברו, אבל אחרים מוחליין, דברו משמע ולא מחשבתו. לבוש שם. ועיין מ"ז ז

⁹ פ"ב נדרים ה"ז וכתבו שו"ע שם ה בסתם

¹⁰ וכך משמעות המקרא ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה, שעדיין לא שמע האב, ושמע אישה ביום שמעו של האב וגו' או והפר לה וגו' כלומר עם האב, לבשו שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

האב והפר ביום שמעו שאינו מופר. ויש אומרים¹¹ שכל אחד מפר ביום שמעו ואף על פי שלא שמעו ביום אחד¹².

אם נתארסה ואין לה אב, בין שמת קודם אירוסין ובין שמת לאחר אירוסין, והוא הדין בוגרת שנתארסה, אין הארוס יכול להפר. שלעולם אין הארוס מפר אלא בשותפות¹³.

ג. שאין הבעל מיפר בקודמין

היתה אלמנה בשעת הנדר ונשאת קודם שיחול והפר לה בעלה אינו מופר, לא שנא אמרה קונם עלי כבר זה לאחר שלשים יום ונשאת בנתיים, לא שנא אמרה בפירוש קונם עלי כבר זה לאחר שאנשא אינו יכול להפר שנאמר (שם פסוק י) וְנָדַר אֶלְמָנָה וְגֵרוּשָׁה וְגו', כלומר מה שאסרה על נפשה והיא אלמנה או גרושה אף על גב שעכשיו אינה אלמנה וגרושה אלא נשאת אפילו כך יקום עליה ואין הבעל יכול להפר.

והוא הדין אם היתה ארוסה בתולה שלא היתה לאיש מעולם בשעה שנדרה¹⁴, וחל הנדר אחר שנשאת לו, אינו יכול להפר. וזה נלמד גם כן מקרא דכתיב (שם פסוק יא) וְאִם פִּית אִישָׁה נִדְרָה וְגו' כלומר מה שנדרה בביתו דהיינו לאחר שנשאת, אבל מה שנדרה קודם לכן בעודה ארוסה אינו יכול להפר, שאין הבעל מפר בקודמין.

דף סז:

ד. ארוס מיפר בקודמין... משום שותפותיה דאב

נערה בתולה¹⁵ שנתארסה, נדרים שהיו עליה קודם שנתארסה ולא שמע בהן אביה ולא הופרו ולא הוקמו ונתארסה, שניהם מפירין יחד, דכתיב וְאִם הָיוּ

¹¹ דעת הרמב"ן והרא"ש (ועיין בביאור הגר"א שם יד) בשו"ע שם וכתבו כיש אומרים דביום שמעו קאי אדבתריה דכתיב ביום שמעו והחריש לה וגומר דלענין החרישה תלוי בכל היום אבל לענין הקמה תיכף סני דאם מקיימו לא מועיל תו הפרה דאב כלל וכמו שיבואר להלן.

¹² ולענין הלכה כתב הטור (וכ"כ לבוש) על דברי הרמב"ן והכי מסתבר אבל מדברי הש"ע משמע להחמיר כרמב"ם דספק דאורייתא הוא. ט"ז שם ו. שכתב הב"ח דנקמינן לחומרא והכי משמע ממ"ש ב' דעות ולא הכריע גם ממ"ש דעת הרמב"ם בסתם ודעת הרמב"ן בל' י"א. ש"ך שם יג

¹³ ש"ך שם יד

¹⁴ וכ"ש אם היתה ארוסה לאחר שנתאלמנה אלא בבתולה ה"א כיון דהיה יכול להפר או בשותפות הבעל כדלעיל יפר גם עכשיו בשעת חלות הנדר. ש"ך שם נד

¹⁵ אולם אלמנה מן הנישואין מסתבר שאין הבעל מיפר שהרי יצאה מרשות אביה ואין לו שותפות עמו וכל הפרתו מבקודמין משות שותפות האב, ואין הבעל מיפר בקודמין וק"ל.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תְּהִיָּה לְאִישׁ וּנְדָרָיָהּ עָלֶיהָ וּגְוֹ, מִשְׁמַע נִדְרֵיהָ שְׁנִדְרָה קֹדֶם שְׁנִתְאַרְסָה יֵשׁ גַּם
בֶּן כַּח לְמֵאֲרָם לְהִפְרֵ עִם הָאֵב¹⁶. וְאִם הִפְרָ אֶחָד בְּלֹא שְׁנֵי אֵינֻ מוֹפֵר.

¹⁶ משום שותפות דאב. מ"ז שם ה